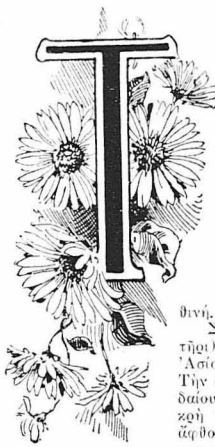

ΜΙΑ ΑΛΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Η ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΕΝΟΣ ΥΔΡΑΙΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ

Το Αιγαίο επί Τουρκοκρατίας. Ο τρόμος των πειρατών. Πώς αιχμαλωτίστηκε απ' τους Άλγερινούς πειρατές ο Δαμιανός Γκιζας. Και πώς έπιασε από χέρια των Άγγλων. Αιχμαλωτός στην Αυστραλία. Η «Ιερά Σύναξις» που του δίνει δύναμη κι' ελπίδες. Τα γράμματά του προς τον Κουντουριώτη. Πώς τα έστειλε. Ο γυρισμός του στην Ύδρα. Η δράσις του κατά την Επανάστασι, κτλ. κτλ.

Ο Αιγαίο για πολλούς αιώνες ήταν πλημμυρισμένο από πειρατές κάθε έθνους και κάθε φυλής. Κι' αν σήμερα ένα ταξίδι στα γαλάζια νησιά του αποτελεί απόλαση, την εποχή της Τουρκοκρατίας και στους χρόνους άνομια της Ελληνικής Επανάστασης, ήταν γεμάτο κινδύνους. Ο ταξιδιώτης δεν ήξερε αν θα ξαναγύριζε στο σπίτι του ή θα κατανούσε να αποβιβάσει σκελετούς στην Τουρκιά, στην Αίγυπτο ή σ' αυτή την Ερώλη. Γιατί το εμπόριο των δούλων ήταν τότε στην άκμή του.

Ένα από τα θύματα των πειρατών της εποχής αυτής, είναι κι' ο Ύδραϊος καπετάν Δαμιανός Γκιζας. Η ιστορία του, που μοιάζει με το παραδοξότερο μυθιστόρημα, είναι μέσα και πέρα αληθινή.

Στά 1800 ένα Ύδραϊκό καράβι (τορζαντήρι) είχε πάει στην Αττάλεια της Μικράς Ασίας για να φορτωση αμάρι για την Ύδρα. Την εποχή αυτή η Ύδρα, εξ αιτίας του σπουδαίου εμπόρου σκόλου της, ονομάζονταν «Μικρή Αγγλία». Τα καράβια της κοιβαλόσαν άφθονα πλούτη στο νησί, που τόσο αποτελεσματικά εξημερωποιήσε κατόπιν το ζήτημα αυτό για την ελευθερία της Ελλάδος.

Μεταξύ του πληρώματος του Ύδραϊκου τορζαντηριού ήταν κι' ο Δαμιανός Γκιζας, ένα παλληκάρι νέο και γεμάτο ζωή. Καθώς όμως το τορζαντήρι γυρίζει στην Ύδρα φορτωμένο αμάρι, του γίνεται κατανοήσι το πείλογο ένα Άλγερινό πειρατικό και το αιχμαλωτίζει. Τι πληροφορούν να κίνοιν οι Ξη άνδρες του πληρώματος μισροτά στα κανόνια του πειρατικού και στο πολυάνοθο άρσιο πληρώμα του; Αφ'ήθηκαν λοιπόν οι Ύδραϊοι ναυτές στην τύχη τους. Μά σε λίγη ώρα, ενώ το πειρατικό έπιλε προς το Άλγέρι, συναντήθηκε κι' ένα άγγλικό πολεμικό, το οποίο έπετεύη και το αιχμαλωτίζει μαζί με το Ύδραϊκό τορζαντήρι. Ο άγγλος πλοίαρχος άρσο πορεύει το πλήρωμα και το φορτίο των δύο πλοίων, τα βούλιαζε κατόπιν με κανονιές. Όταν έφτασε δε στο Γιβραλτάρ, παράδωσε τους Άλγερινούς πειρατές και τους Ύδραϊους σ' ένα άλλο άγγλικό πολεμικό, που ήταν έτοιμο να κινή πανιά για το Σίδνεϋ, την πρωτεύουσα της Αυστραλίας.

Όταν έφτασε στο Σίδνεϋ το πολεμικό, ο Διοικητής της άγγλικής αυτής αποικίας παρέλαβε τους πειρατές και τους Ύδραϊους και τους έστειλε στο έσωτερικό να εργασθούν, υποθέτοντας πως και οι Ύδραϊοι ήταν πειρατά.

Ο Δαμιανός Γκιζας, είκοσι χρόνων λεβέντης, παραδόθηκε σ' έναν Αυστραλό μεγαλοκτηματία, ο οποίος είχε στις άπειρατες εκτάσεις του μεγάλη κοπάδια από πρόβατα. Κι' ο Ύδραϊός ναυτής ανέλαβε να κορρεύη τα πρόβατα μαζί με πολλούς άλλους εργάτες, και να σηματούξη με το μαλλί τους μεγάλα δέματα, τα οποία έστειλαν στην Αγγλία.

Την ήμερα της καταστροφής του Ύδραϊκού τορζαντηριού, ο Δαμιανός είχε προφασει ένα μόνο μωρό άντισημενο, πολύτιμο διως γι' αυτόν στη θλιβερή του έξοδα, μία «Σ υ ν ο ψ ι ε». Τα θράνα λοιπόν, όταν τελείωνε την κομιστική εργασία του, έχει κάτο, στην άκρη του κόμπου, τόσο μακριά από το άγαπημένο του νησί, άνοιγε το έργο του βιβλίο και μέσα στις προσευχές του εφίσατε παρηγοριά κι' άνασοφισιά. Τού φωνάτων ότι ξαναγύριζε στην Ύδρα, στο φτωχικό του σπίτι, όπου το θράνο, όταν ήταν παιδί, ή μάνα του του διάβαζε διάφορες προσευχές, πριν άποκοιμηθεί.

Μά τα χρόνια περνούσαν κι' έλιε γρηγορό στην Ύδρα δεν ή- πήρξε χαμια, για τους δύστυχους αιχμαλωτών. Ο Δαμιανός Γκιζας έλιωνε απ' τη μεγάλη νοσταλγία που αισθανόταν για το νησί του. Ποδοίσε να ξαναβη την Ύδρα. Και πάνω στην απελπισία του σοφιστρικε ένα πρωτότιμο σχέδιο άποδράσεως. Κάθε φορά δηλαδή που το άρεντικό του έστειλε δέματα μαλλιών στην Αγγλία, μέσα σ' ένα από τα δέματα αυτά, ο Γκιζας έφρονε ένα γραμματά για το Γιώργη τον Κουντουριώτη, τον πρόχοντα της πατρίδος του, τον προστάτη των Ύδραϊών. Για να μη καταστραφεί μάλιστα το γραμματά, το έκλινε μέσα σ' ένα ξύλινο κουτί που τόφτανε μονάχος του. Στά γραμματά του αυτά ο Δαμιανός εξιστορούσε την περιπέτεια που

τον έφοριζε στο άλλο ήμισφαίριο και παραζαλούσε τον Κουντουριώτη να τον λυπηθή και να φροντίσει να τον ελευθερώσει.

Αλλά περνούσαν τά χρόνια και τά γραμματά του δεν έφερναν άποτέλεσμα.

Τέσσερα χρόνια διάβησαν έτσι μέσα στην άγονία της προσδοκίας, όταν ξαφνικά τον πέμπτο χρόνο ο άρεντικός του Δαμιανού του έιπε μία μέρα να τομιστή να πάη στο Σίδνεϋ, όπου τον ζητούσε ο άγγλος κυβερνήτης. Γεμάτος ελπίδες ο Δαμιανός τράβηξε για την πρωτεύουσα. Παρουσάστια στην αβεβαιότητα, κι' έκείνος του άνα- νόησε ότι έχει διαταγή από την κυβέρνηση της Αγγλίας να τον στείλι άμέσως στο Λονδίνο, με το πομπό καράβι που θα έφρευε από το Σίδνεϋ για την Αγγλία.

Αίγο έλιπε να λιποθύσει ο Δαμιανός Γκιζας από τη χαρά του, όταν άκουσε την ενάρμοστη αυτή είδησι. Κατάλαβε ότι ο Κουντουριώτης είχε λάβει ένα απ' τα γραμματά του κι' ένήργησε για την άπελευθέρωσή του.

Μήτρη λοιπόν την ίδια μέρα σ' ένα καράβι, φορτωμένο μαλλί κι' άλλα προϊόντα προσφύουενα για το Λονδίνο, και μετά σαράντα δύο ήμερών ταξίδι, έφτασε στο Λονδίνο. Έκει, ελευθέρως κεί, υπήρξε σ' ένα άγγλικό καράβι ναυλωμένο για τη Σιώνη, κι' από τη Σιώνη τράβηξε για την Ύδρα, μ' ένα Ύδραϊκό τορζαντήρι, με το κενή γεμάτο. Έκατον Ξη έγγλίκους λίρες που ήταν μισεία από την έργασία του στην Αυστραλία, ποσόν σκεπαστό στην εποχή του...

Όταν έφτασε στην Ύδρα ο Γκιζας πήγε πρώτα-πρώτα να προσκινήσει τον άρεντικό Γιώργη Κουντουριώτη και να τον ενάρμο- στήσει για το λιμνοτικό του. Απ' αυτόν έμαθε ότι ένα από τα πολλά γραμματά του που έφονε μέσα στις πλάτες των μαλλιών, βρέθηκε από τον άγγλο έμπορο στον όποιο έπέλλετο το μαλλιά κι' έκείνος είχε την καλοσύνη να το στείλι στον Κουντουριώτη, ο οποίος ένήργησε και τον ελευθέρωσε.

Ο Δαμιανός Γκιζας, όταν σε λίγο άρχισε η ελληνική επανάστασι, έστρεψε να υπηρετήσει την πατρίδα του. Παλληκάρι αληθινό, έλιβε μέρος σε πολλές ναυμαχίες, από το ναύαρχο Γιώργη Σαζίνη. Είχε πάντα στον κόρφο του τη «Σ υ ν ο ψ ι ε» του, που τον συντροφείρε και τον παρηγορούσε στην έξοδα του. Την είχε, όπως έλεγε, για φυλαχτό, και πράγματι όγχιε αβλαβής απ' όλους τους άγόνους της επανάστασεως. Όταν η πατρίδα ελευθερώθηκε, δεν ζήτησε βαθμού κι' άποζημιώσεως. Νέος ήταν άκόμη, υποσχόσε να δουλέψη, έφραγε λοιπόν από το νησί του και πήγε στη Σάρο, που ήταν την εποχή εκείνη στη ναυτική κι' έμπορικη άκμή της. Δεν ήθελε ν' άφήσει τη θάλασσα, που τον τραβούσε σαν έρωμένη. Πήρξε λοιπόν πλότος στη Σάρο. Κι' έξοισε πολύ καλά με τη δουλειά του.

Έκει τον γνώρισε γέρο κεί ο Ύδραϊός ιστοριοδίφης κ. Ι. Παπαγιάννης, στον όποιο διηγήθηκε την περιπετειώδη ζωή του. Του έδειξε μάλιστα και την άγαπημένη του «Σ υ ν ο ψ ι ε», που δεν την άποχωρίζοταν ποτέ.

—Αυτή είναι ο σωτήρας μου, έλεγε, γιατί αυτή μου έδωσε τη δύναμη να υποφέρω τα τόσα βάσανα και τους ανεργάνθρωπος κόπους στην έρημιά της Αυστραλίας, περιμένοντας την άπελευθέρωσή μου...

Κι' έχάιδε μ' αγάπη το παλιό προσευχημάρι ο γερόντικος της θάλασσας, ενώ τα μάτια του βορραίνον στην άνάμνη- σιν των περασμένων.

ΠΙΣΤΗ ΝΑ ΝΤΥΝΕΣΘΕ

(Του ΜΟΝΤΕΓΚΑΤΣΑ)

Καλύτερα να φοράς ρούχα χειμωνιάτικα το καλοκαίρι, παρά ρούχα καλοκαιρινά το χειμώνα.

—Πρωτιμώτερο να ιδρώσης παρά να κρυώνεις.

—Ανα έννομημι το πρώτο χροί, φόρεσε άμέσως ζεστά ρούχα.

—Ανα όμως φτάσει η μεγάλη ζέση, περμεινε να περάσουν πρώτα λίγες μέρες κι' έπειτα ντύσου ελαφρότερα.

—Άντελεξόχρητα κανιές προς το ψυχός καλύτερα με ελαφρά ρούχα παρά με χροιά.

—Βάλε στην άκρη κάθε ρούχο που έμποδίζει έστο και ιιά κίνηση του σώματός σου.

ΣΟΦΑ ΔΟΓΜΑ

Τίποτε δεν είναι βαρύτερο φορτίο από μιιά γυναίκα με πολλή προίκα.

—Ά ν τ ι φ ά ν η ς

—Ύπαρχουν γυναίκες που και το διάβολο θα παντρεινόταναν άν ήταν πλούσιος. Ο δ γ κ ω

—Ο έρωσις είναι τέφρανος που δεν λυτάται κανέναν. Κ ο ρ ν ή λ ι ο ς

